

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 41789-02-18 מובק מעבדות קוסמטיקה בע"מ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובעת/המשיבה: מובק מעבדות קוסמטיקה בע"מ

נגד

- הנתבעים/המבקשים:
1. הפניקס חברה לביטוח בע"מ
 2. יחידת רכישה כללית סוכנות לביטוח חיים (2000) בע"מ
 3. בוריס ספקטור
 4. קאש אנד כארי שרותי מזון בע"מ
 5. פירסט עוז אבטחה בע"מ

החלטה

לפני בימ"ש בקשת הנתבעים לחיוב התובעת בהפקדת ערובה להבטחת הוצאותיהם.

1. הנתבעת 4 הגישה בחודש מאי, בקשה לחיוב התובעת בהפקדת ערובה להבטחת הוצאותיה. ביום 9.9.19 הגישה גם הנתבעת 4 בקשתה לחיוב התובעת בהפקדת ערובה. הן טענו, בין היתר, שאין כל הוכחה, כי מקום בו ייפסקו הוצאות לטובתן כתוצאה מדחיית התביעה, יהיו לתובעת נכסים מהם יהיה בידי המבקשות להיפרע.
2. בדיון שהתקיים ביום 11.9.19 הנתבעים 1-3 ביקשו להצטרף לבקשות הנתבעות 4-5 לחיוב התובעת בהפקדת ערובה.
3. בענייננו, עסקינן באירוע אש במבנה אותו שכרה התובעת מהנתבעת 4 במתחם מסחרי "יכין סנטר" בנתניה, ולנזקים נטענים למבנה, תכולה, ציוד ומלאי אשר ניזוקו כליל ושהוערכו על ידי שמאי מטעם התובעת בסך כולל של 1,186,727 ₪.
4. נתבעת 1 טענה בין היתר, כי דין התביעה להידחות בהיעדר עילה ו/או היעדר יריבות, לאור העובדה שלא ביטחה את התובעת במועד האירוע. ואילו נתבעים 2-3 טענו, כי התובעת ידעה כי רק לאחר השלמת ביצוע מלוא אמצעי המיגון הנדרשים על ידי סוקר הנתבעת 1, ייתכן הכיסוי הביטוחי. נתבעת 4 טענה, כי לא נתנה לתובעת אישור להכניס ציוד ו/או מלאי ו/או רכוש מכל סוג שהוא למושכר קודם להמצאת אישור קיום הביטוח. נתבעת 5 טענה גם היא כי דין התביעה כנגדה להידחות בהיעדר עילה ו/או היעדר יריבות, נוכח התחייבותה של התובעת בהסכם השכירות היוצרת מניעות ברורה מלתבוע את הנתבעת 5.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 41789-02-18 מובק מעבדות קוסמטיקה בע"מ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

5. לאחר הגשת התשובה והתגובה לבקשת נתבעת 4, בימ"ש החליט ביום 2.9.19 כי, מאחר ואין בתשובת המשיבה כדי להוות מענה הולם לבקשת החיוב בהפקדת ערובה, עליה להעמיד מכתב רו"ח האמון על ביקורת הדוחות הכספיים שלה לצורך ביסוס הטענה לאיתנות כלכלית.
6. ביום 17.10.19 ולאחר קבלת תשובת התובעת לבקשת הנתבעת 4, קבע ביהמ"ש, כי אין בתשובה כדי לשנות התוצאה לפיה התובעת מודה שמצבה הכלכלי קשה, ואין בידה לשכנע כי כבר כעת הוכח שמתקיימות הנסיבות המצדיקות חריגה מהכלל לפיו על בימ"ש לחייב תאגיד בהפקדת ערובה כאשר מצבו הכספי אינו איתן לרבות על ידי העמדת ערבויות אישיות של בעלי המניות, או אחרים, או העמדת נכסים כבטוחות שקל יהיה לממשם.
7. ביום 28.10.19 וביום 30.12.19 התקיימו דיונים בהם טענו כל אחד מהצדדים גם בעל פה.

דיון והכרעה

8. לפי פסק הדין ברע"א 4128/17 LAUDERBAIE נ' טאוב ואח' (פורסם בנבו) על פי סעיף 353 א לחוק החברות התשנ"ט – 1999 ביהמ"ש רשאי לחייב תובע המאוגד בחברה בעירבון מוגבל או חברת חוץ להפקיד ערובה להבטחת הוצאות משפט של הנתבע במידה ותביעתו תדחה.
9. לכלל זה שני חריגים כלהלן: ביהמ"ש לא מצא כי נסיבות העניין אינן מצדיקות את חיוב החברה בערובה, או שהחברה הוכיחה כי יש ביכולתה לשלם את הוצאות הנתבע.
10. בימ"ש העליון קבע שהבדיקה תלת שלבית.
11. תחילה נבחנת היכולת הכלכלית, לאחר מכן נבחנת השאלה אם יש נסיבות המצדיקות מתן הפטור ולבסוף ביהמ"ש קובע הערובה, כאשר בשלב השני והשלישי, בימ"ש נדרש לאזן בין זכות הגישה לערכאות ובין זכותו של הנתבע לקנין.
12. בענייננו, התובעת לא הוכיחה איתנותה שכן לא העמידה מכתב רו"ח המבקר ספריה, על אף שבימ"ש העמיד אותה על הצורך בכך. התובעת אף הודתה שמצבה בכי רע והאשימה הנתבעות במצב דברים זה.
13. לעניין סיכויי התביעה להתקבל, לא ניתן לקבוע בשלב זה אם גבוהים הם, או נמוכים. לכן, במסגרת השלב השלישי של הבדיקה, בימ"ש מביא בחשבון גובה סכום התובענה ומורכבות ההליך. התובענה עומדת על סך של 1,844,727 ₪. אולם, הדיון פוצל ובשלב הראשון תהיה הכרעה בשאלת החבות, לרבות בטענה שהרכוש שנטען כי ניזוק, לא היה בבעלות התובעת, ורק לאחר מכן יתקיים דיון בסוגיית הנזק, ככל שיעלה צורך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 41789-02-18 מובק מעבדות קוסמטיקה בע"מ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

14. בימ"ש מצא דמיון בין העובדות שלפניו ובין העובדות ברע"א 537/19 **ניסקו ואח' נ' אלקטרולייט** (פורסם בנבו).
15. בפסק הדין בעניין ניסקו מחודש פברואר שנה זו, בימ"ש העליון חייב שני בעלי מניותיה של משיבה בבקשה דומה שתבעה הסך של 500,000 ₪ בערבות בסכום של 50,000 ₪ כל אחד, או הפקדה בקופת בית המשפט במזומן או בערבות בנקאית על סך של 60,000 ₪.
16. אמנם, שני נתבעים הגישו בעניין ניסקו הבקשה, אולם, אלה הם חברה ומנהלה.
17. לכאורה, יישום פסק הדין בעניין ניסקו מחייב חיוב דומה, אך גבוה יותר בהתאם לשוני גבוהה התביעה, ביחס לכל אחד מהנתבעים, תוך הפחתת הסכומים, עקב פיצול הדיון.
18. בימ"ש העמיד לפני הצדדים ההזדמנות לאבחן היום בדיון עניינם מעניין ניסקו.

יש לחייב בערבון בשיעור של עשרה אחוזים מגובה סכום התביעה ביחס לכל נתבע ?

19. התובעת טענה שאין לאמץ טענת הנתבעים כי יש לחייב בהפקדת ערבון בסכום בשיעור עשרה אחוזים מסכום התובענה.
20. נקודת המוצא הינה, כי מחייבים בסך שהינו נגזרת של 10% מסכום התביעה, שיעור שמתבסס על התעריף המינימלי המומלץ, בהתאם לכללי לשכת עורכי הדין.
21. בענייננו, התובעת הגישה תביעה על סך של 1,844,727 ₪.
22. סעיף 1(4) לתוספת של **כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ)**, תש"ס-2000, קובע כי בתביעות שסכומן עולה על סך של 1,055,599 ₪, הרי ששכר הטרחה המומלץ הינו בהתאם להסכמות שבין עורך הדין ללקוח, אולם לא יפחת מהסך של 49,361 ₪.
23. בענייננו, מי מהנתבעים לא הגיש את הסכם שכר הטרחה לבקשתו לחיוב התובעת בהפקדת ערובה ובימ"ש אינו קובע כי קיימת חובה לעשות כן. אולם, ככל וממי מהצדדים מבקש לחייב צד בהפקדת סך מסוים, הרי שעליו להראות כיצד הגיע לאותו סכום. משכך, בימ"ש אינו מוצא מקום לחיוב התובעת בהפקדת ערובה בסכומים בסך של 200,000 ₪ ו- 180,000 ₪ כפי שדרשו הנתבעים, אלא במכפלת הסכום המינימלי בתביעה שעולה על מיליון ש"ח. לכן, החיוב אמור להיות בסך של 100,000 ₪ לגבי כל נתבע.
24. כל הנתבעים כאן, הינם ישויות נפרדות. לכן בשונה מעניין ניסקו, התוצאה הכוללת בעניין ניסקו לגבי שני הנתבעים שם, יפה לגבי כל נתבע כאן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 41789-02-18 מובק מעבדות קוסמטיקה בע"מ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

יש לקבוע סכום נמוך יותר בעניינה של חברת ביטוח ?

25. התובעת טענה כי יש לפסוק סכום נמוך יותר, כאשר הנתבעת הינה מבטחת. בימ"ש לא השתכנע כי בעניין סעיף 353, להבדיל מערבויות אחרים, נוצרה הלכה המצדיקה אפליית של מבטחת ע"י קביעת סכום נמוך יותר, כאשר לא ניתן להעריך סיכויי התביעה נגד המבטחת. לכן דוחה הטענה.

יש לקבוע סכום נמוך יותר בעניינה של נתבעת 4 (המשכירה) שתובעת את המשיבה כאן בהליך אחר לגבי אותה מסכת עובדתית ?

26. התובעת טענה כי יש לקבוע סכום נמוך יותר בעניינה של נתבעת 4 (המשכירה) שתובעת אותה בהליך אחר לגבי אותה מסכת עובדתית. המשכירה, טענה מנגד שיש להגיע למסקנה הפוכה שכן בהסכם ביניהן יש תנאי שמביא לשיטתה לדחיית התובענה. נתבעת 5 קפצה על העגלה וטענה שלה אין הסכם עם התובעת, וכי אותו סעיף בהסכם שפוטר את המשכירה מאחריות, פוטר גם אותה.

27. לגבי ההליך שלפני מותב אחר, המשכירה העלתה השערות לגבי היקף ליבון המחלוקת שם, אולם, אין אלה, אלא השערות.

28. סיכומו של דבר שאין לשנות בעניין של נתבעות 4 ו-5 לחומרה או לקולא.

יש להפחית מסכום הערבון בשל פיצול הדיון ?

29. היקף ההתדיינות בשלב הראשון צומצם באופן משמעותי. לכן יש להעמיד הסכום, בשלב זה, על מחצית בלבד, לגבי כל נתבע.

יש לחייב הערבים בהוכחת איתנות ?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 41789-02-18 מובק מעבדות קוסמטיקה בע"מ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ
ואח'

30. בעניין ניסקו, בימ"ש העליון לא מצא לבדוק איתנות הערבים. הנתבעים טענו שהמשיבה כלל לא ביקשה להעמיד ערבים וכי זו הייתה יוזמת בימ"ש וכי יש לאבחן עניינם מעניין ניסקו שכן שם המשיבה טענה לאיתנות כלכלית ובימ"ש הביא בחשבון שלחברה יש נכסים.
31. כאשר יחיד מעמיד ערבות אישית להתחייבות תאגיד, מצב הנתבע מושווה למי שתבע אותו יחיד. אין לשפר מצבם של הנתבעים ביחס לנתבעים אחרים שנתבעים ע"י יחיד, כאשר ניתנת ערבות יחיד ואף שני ערבים.
32. לכן, חל מהותית מצב הדברים על פי תקנה 519 לתקסד"א התשמ"ד – 1984 לעניין הנטל להוכיח מצב כלכלי, ועל הנתבעים להצביע על ראשית ראיה לפחות לפיה גם מצב הערבים בכי רע וכי הערבים חסרי כל ומתן ערבותם הוא מן הפה אל חוץ ומהותית מרוקן בעקיפין חיוב התובעת בהפקדת ערבון.
33. לכן, קובע כלהלן: התובעת תעמיד ביחס לכל נתבע בנפרד ערבון בסך של 50,000 ₪ בקופת בימ"ש או בערבות בנקאית ותייחס הערבויות לנתבעים, ככל שתבחר לא להעמיד מלוא הערבויות. התביעה נגד נתבע שלא יועמד בענייניו ערבון כנדרש, תדחה.
34. ככל שהתובעת מבקשת להמיר הערבון במזומן או בערבות בנקאית בערבות צד ג', יהיה עליה להעמיד ערבות בסך של 40,000 ₪ של כל אחד משני הערבים לגבי כל נתבע.
35. אולם, על מנת לאפשר לנתבעות לטעון לעניין המצב הכלכלי של הערבים, ככל שהתובעת תודיע תוך 7 ימים מהיום שמבקשת להמיר הפקדת הערבון במזומן או בהעמדת ערבויות בנקאיות, במתן ערבות צד ג' לכל נתבעת, ובכפוף לציון שם כל אחד מהערבים, מספר ת.ז. וכתובת, בימ"ש יקצוב לנתבעות 14 יום לטעון לעניין המצב הכלכלי של הערבים.
36. תזכורת פנימית ליום 10.1.

ניתנה היום, ב' טבת תש"פ, 30 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט